HE 76/2024 vp. kirjanpitolain 1 ja 7 luvun muuttamisesta - perustana komission delegoitu direktiivi 2023/2775 tilinpäätösdirektiivin kokorajojen nostamisesta

EU-TAUSTA	❑ Komissio päätti 17.10.2023 valtuutuksensa nojalla kokorajojen nostamisesta: 25 %:n korotus perustuu inflaatiokehitykseen ❑ Kokorajojen nosto tarkoittaa helpotuksia tilinpäätösinformaation laajuuteen (”mitä pienempi yritys, sitä vähäisemmät velvoitteet”) ❑ Suuryritysten osalta korotus tarkoittaa myös kestävyysraportointivelvollisten määrän supistamista
KOMISSIO-DIREKTIIVISTÄ EI VÄLITÖNTÄ MUUTOS-PAKKOA	❑ Tilinpäätösdirektiivi lähtökohtaisesti tahdonvaltainen minimisäännöstö: Suomi voi säätää esimerkiksi suuryritysten osalta ankarammin kuin mitä direktiivi vaatii (eli direktiiviä matalammista kokorajoista) ❑ Poikkeuksena kuitenkin pienyrityssääntely, joka direktiiviperusteisesti pakottavaa – Mutta Suomi on kuitenkin hyödyntänyt jo aiemmin kirjanpitolain 1 luvussa direktiivijoustoja siten, että täkäläiset pienyritykset ”mahtuvat” myös komission uusiin rajoihin ❑ Summasummarum: Komission muutosdirektiivi ei sinänsä pakota Suomea välittömästi korottamaan kirjanpitolakiin sisältyviä kokorajoja
SELVITYS-VELVOITE	❑ U-kirjelmässä 74/2023 vp (23.11.2023) valtioneuvosto lähtökohtaisesti kannatti komission direktiiviä todeten, että tarve kansalliseen hyödyntämiseen arvioidaan erikseen
HALLITUKSEN ESITYKSEN SISÄLTÖ	❑ Lakiehdotuksella korotettaisiin euromääräisiä raja-arvoja komission direktiivin mukaisesti: ▪ Mikroyrityksen taseen raja-arvo: ehdotettu 450 000 e (nykyisin 350 000); ja mikroyrityksen liikevaihdon raja-arvo: ehdotettu 900 000 e (nykyisin 700 000) ▪ Pienyrityksen taseen raja-arvo: ehdotettu 7 500 000 e (nykyisin 6 000 000); ja pienyrityksen liikevaihdon raja-arvo: ehdotettu 15 000 000 e (nykyisin 12 000 000) ▪ Keskikokoinen yrityksen ja suuryrityksen taseen raja-arvo: ehdotettu 25 000 000 e (nykyisin 20 000 000); ja liikevaihdon raja-arvo: ehdotettu 50 000 000 e (nykyisin 40 000 000) ❑ Voimaantulo siten, että yritykset voisivat noudattaa uusia rajoja jo tänä vuonna eli 1.1.2024 ja sen jälkeen alkaneina tilikausina – tämä koskisi myös kestävyysraportin laatimisvelvollisuutta
VAIKUTUKSET	❑ Ehdotuksella ei ole vaikutusta tilinpäätöstietojen rekisteröintivelvoitteeseen ja sen avulla toteutuvaa yleisöjulkisuuteen. ❑ Toisaalta raja-arvojen korottaminen etenkin suuryritysten osalta tarkoittaa, että nykyistä suppeampi yritysjoukko olisi velvollinen kirjanpitolain 7 luvussa tarkoitettuun kestävyysraportointiin ja siitä juontuvaan yleisöjulkisuuteen kestävyysseikoista siltä osin kuin raportointivelvoitteen ulkopuolelle rajautuvat yritykset eivät niitä julkistaisi oma-aloitteisesti. ❑ Ehdotus ei vaikuta verokertymään eikä myöskään asettaisi uusia velvoitteita Verohallinnolle. Vaikutusta ei ole myöskään Patentti- ja rekisterihallitukselle, joka toimii tilinpäätöstietojen rekisteriviranomaisena.